

 Växjö kommun	Läkemedelshantering Inom kommunal hälso- och sjukvård	
Avsnitt Naturläkemedel, växtbaserade läkemedel och homeopatika	Kapitel nr LM 11	Sida 1 (2)
Framtagen av Medicinskt ansvariga sjuksköterskor Kronobergs län	Version: 07	Ersätter: 2020-01-31
Godkänd och fastställd av Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Fastställd: 2022-05-12	Gäller from: 2022-05-12

11. Naturläkemedel, växtbaserade läkemedel och homeopatika

11:1 Inledning

Naturläkemedel

Naturläkemedel - NLM är baserade på råvaror från naturen som inte är växter utan istället är djurdelar, bakteriekulturer, mineraler eller salter.

Läkemedelsverket bedömer kvalitet, säkerhet och effekt innan produkterna godkänns för försäljning på samma sätt som konventionella läkemedel.

NLM ska vara avsedda för egenvård, vilket innebär att de ska användas vid enklare behandling som inte kräver läkarvård. Produkterna är receptfria och får säljas även utanför apotek. De ska vara märkta med texten "Naturläkemedel".

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal kan, inom ramen för sin yrkesverksamhet, rekommendera naturläkemedel i enlighet med vad som anges i produktresumén och bipacksedeln.

Växtbaserade

Växtbaserade läkemedel - VBL godkänns av Läkemedelsverket på samma sätt som konventionella läkemedel.

Växtbaserade läkemedel kan vara avsedda för alla typer av indikationer och administrationssätt och de kan vara både receptbelagda och receptfria.

På Läkemedelsverkets webbplats finns listor över alla i Sverige godkända eller registrerade växtbaserade respektive traditionellt växtbaserade läkemedel.

Växtbaserade läkemedel får endast säljas på apotek eller i dagligvaruhandel om läkemedlet finns med på [Läkemedelsverkets lista](#) över receptfria läkemedel som får säljas utanför apotek.

Traditionellt växtbaserade läkemedel

Skillnaden mellan växtbaserade läkemedel och traditionella växtbaserade läkemedel – TVBL ligger främst i dokumentationen av produkternas effekt.

Traditionella växtbaserade läkemedel får enbart ha indikationer som lämpar sig för egenvård. Några krav på visad effekt i kliniska studier finns inte för traditionella växtbaserade läkemedel men det krävs att de haft en användning i traditionell medicin under minst 30 år.

På Läkemedelsverkets webbplats finns listor över alla i Sverige godkända eller registrerade växtbaserade respektive traditionellt växtbaserade läkemedel.

[Läkemedelsverket växtbaserade läkemedel](#)

Försäljning av traditionella växtbaserade läkemedel sker alltid receptfritt och är inte begränsad till apotek.

Leg. sjukvårdspersonal kan inom ramen för sin yrkesutövning informera om TVBL men att förbehållslöst rekommendera dem kan stå i strid med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Homeopatika

Homeopatika räknas som läkemedel och produkterna ska vara registrerade hos läkemedelsverket. De får säljas fritt i detaljhandeln.

Det finns inga krav på visad effekt men produkterna måste vara säkra och hålla en god kvalitet för att bli registrerade. Kvinnor som är gravida och barn under 8 år bör undvika homeopatika.

Det finns en [lista på godkända homeopatiska](#) läkemedel på Läkemedelsverket.

11:2 Ansvar

När ansvaret för patientens läkemedelshantering har tagits över av den kommunala hälso- och sjukvården ska baspersonalen informera sjuksköterska om det kommer till deras kännedom att patienten använder naturläkemedel, traditionella växtbaserade läkemedel, växtbaserade läkemedel eller homeopatika. Sjuksköterskan ska alltid informera patientansvarig läkare om vilka naturläkemedel, traditionella växtbaserade läkemedel, växtbaserade läkemedel och homeopatika som används för att ev. interaktioner ska kunna beaktas.

Personal får, men måste inte, hjälpa till med att ge naturläkemedel, traditionella växtbaserade läkemedel och växtbaserade läkemedel. Delegering kan ej vara aktuell för att iordningställa eller administrera naturläkemedel, traditionella växtbaserade läkemedel, växtbaserade läkemedel eller homeopatika.

11:3 Förvaring

Naturläkemedel, traditionella växtbaserade läkemedel, växtbaserade läkemedel och homeopatika ska förvaras åtskilda från läkemedel som exempel i enskild uppmärkt låda i läkemedelsskåpet.